

Nota Bibliogràfica

Documents per l'estudi de la variació dels lepidòpters catalans. Ignasi de SAGARRA. Publicaciones de la Junta de Ciencias Naturales de Barcelona—1924. Trabajos del Museo de Ciencias Naturales de Barcelona. Vol. XI, n.º 1, pp. 1—19, Lám. 1—IV (Publicado en 20 de Noviembre de 1924). — L'autor, Conservador de Lepidopterologia del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, i al ensems excel·lent dibuixant, publica aquesta primera contribució seguint una documentació gràfica amb la reproducció fidel de tots els exemplars de morfes de lepidòpters catalans i de terres veïnes fins assolir la representació completa de la variabilitat que ofereix cada espècie dins de la fauna Catalana. Tasca aquesta meritòria però difícil de dur a terme per les dificultats de lo inexhaurible del tema i les quantioses despeses que reporta.

Treballs semblants s'han fet sempre a costes d'un editor o potentat altruista *rare avis* per no dir *ignota avis* entre nosaltres que generalment ens estimem més una botifarra que una papellona, però no entren en el quadro de les publicacions d'un Museu modest com el de Barcelona i per aquesta raó no s'han publicat les làmines colorides per la reproducció fidel dels exemplars. Això en res minva el mèrit de l'autor. Per harmonitzar una i altre cosa pot-er hauria sigut més planer restringir el nombre i diversitat dels gèneres tractats i limitar-se a un i a una sola espècie i figurar llavors totes les variants conegudes d'aquí. Una cosa així com la que recentment publicà el senyor Ph. Gönner en: *Internationaler Entomologischer Verein* E. V., Frankfurt a. M., 1924-25, p. p. 15-21, ço és, una làmina en color amb sis gràfics de formes de *Polygonia C-album* L. amb el dret i revers de les ales llurs. Una làmina colorida així no es refusa mai.

L'autor presenta, en aquest fascicle, 12 morfes aberrants adés ja descrits però no figurats, adés inèdits com: *Parnassius apollo pyrenaicus* ab. *nerilis-decora*, ♀ de Montgarri (Vall d'Àn); *Colias croceus* ab. *helicoides* ♂ de Ribes; *Melanargia russiae Catalonica* ab. *pseudolucasi*, ♀ de la Vall d'Ordesa (Osca); *Melitaea didyma* ab. *depauperata*, ♂ de Sarrià (Barcelona); *Melitaea trivialis* ab. *equivalens*, ♂ de St. Pere de Vilamajor (Montseny) i *Thestor ballus* ab. *flavescens* ♀ de Vallvidrera (Barcelona). Ultra un pretingut híbrid, exemplar anormal, *Melanargia russiae* Esp. × *lachesis* Hübn. dels Ports de Tortosa, qüestió que aclariria una dissecció de l'aparell reproductor. La documentació és bona, les il·lustracions excel·lents però sens coloració un s'hi perd.—A. CODINA.